

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2022-02-22
Stockholm

Mål nr
P 4715-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-03-25 i mål nr P 5167-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. K.A.

2. K.A.

Motpart

1. Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommun

2. Y.L.

Ombud: L.H.

SAKEN

Tillsyn avseende fastigheten A i Botkyrka kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommuns beslut den 12 november 2019, dnr SBN 2017-000759, § 388, att avsluta tillsynsärendet utan åtgärd i den del som avser skärmtak med underliggande konstruktion.

Dok.Id 1789222

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50		måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

K.A. och **K.A.** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut och anfört att konstruktionen inte utgör ett klimatskydd.

Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommun har medgett **K.A.s** och **K.A.s** yrkande och hänvisat till sitt beslut.

Y.L. har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras och anfört i huvudsak detsamma som i underinstanserna. Hon har lagt till att skador har uppkommit på hennes fastighet till följd av konstruktionen och i den delen hänvisat till Högsta domstolens beslut den 28 december 2021 i mål nr T 1858-21.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Med tillbyggnad avses en ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym, se 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. I praxis har ansetts att det avgörande för frågan om en åtgärd utgör en bygglovspliktig tillbyggnad är dels om konstruktionen har ett tak, dels om konstruktionen visuellt ger intrycket av att vara en tillbyggnad och innebär en volymökning (se bland annat rättsfallen RÅ 1999 ref. 53, RÅ 2009 ref. 67 I–III och MÖD 2015:42).

Den åtgärd som Mark- och miljööverdomstolen här har att bedöma utgörs av en fast regelkonstruktion i trä som vilar på tre trästolpar. Ovanpå regelkonstruktionen har en plastduk rullats ut och fästs med rep. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att plastduken inte är beständig på ett sådant sätt som måste krävas för att konstruktionen ska anses ha ett tak. Mark- och miljööverdomstolen anser vidare att den underliggande träkonstruktionen – utan beständig takbeklädnad – inte ger ett visuellt intryck av att vara en tillbyggnad eller att den innebär någon ökning av byggnadens volym. Mark- och miljööverdomstolen bedömer därmed att den ifrågasatta åtgärden inte utgör någon bygglovspliktig tillbyggnad.

Det har inte framkommit att uppförandet av konstruktionen har innefattat något sådant förstörande ingrepp i Y.L.s egendom som var aktuellt i Högsta domstolens mål nr T 1858-21. Högsta domstolens avgörande i det målet är därför inte relevant för bedömningen i detta fall.

Sammanfattningsvis anser Mark- och miljööverdomstolen att nämnden har haft fog för att inte ingripa mot konstruktionen och att nämndens beslut i den delen därför ska fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand och Rikard Backelin, tekniska rådet Ewa Andrén Holst samt tf. hovrättsassessorn Hanna Björklund, referent.

Föredragande har varit Ulrika Agerskans.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-03-25
meddelad i
Nacka

Mål nr P 5167-20

PARTER

Klagande

Y.L.

Ombud: L.H.

Motpart

1. K.A.

2. K.A.

3. Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms län beslut den 26 maj 2020 i ärende nr 4034-1547-2020, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Tillsyn avseende fastigheten A i Botkyrka kommun

DOMSLUT

1. Med ändring av länsstyrelsens beslut upphäver mark- och miljödomstolen Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommuns beslut den 12 november 2019, § 388, dnr SBN 2017-000759, i den del som avser skärmtak med underliggande konstruktion och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning.
2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Dok.Id 674250

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1

Telefon
08-561 656 30

E-post: mmd.nacka.avdelning3@dom.se
www.nackatingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M.

Y.L. har yrkat att mark- och miljödomstolen ska ålägga Samhällsbyggnadsnämnden i Botkyrka kommun (nämnden) att vid vite utfärda rivningsföreläggande för skärmtak med underliggande konstruktion och verktygsbod på fastigheten A. Till stöd för sin talan har Y.L. anfört i huvudsak följande.

Skärmtaket uppfördes under hösten 2017. Hon har i egenskap av granne inte lämnat något medgivande till åtgärden. Regelkonstruktionen är uteslutande gjord för uppbärande av täckande tak vilket är en konstruktion som kräver både medgivande av granne och övriga tillstånd. Konstruktionen ligger i direkt söderläge från hennes altan och lägger därmed en stor del av hennes altan i skugga. Vidare kan hon inte nyttja delar av sin altan på grund av konstruktionens rasrisk. Detta sammantaget förhindrar henne från att till fullo nyttja sin fastighet. Konstruktionen är avsedd att bära tak och klassas därmed som klimatskydd. Det är inte fråga om någon pergolakonstruktion. Av bilder framgår att konstruktionen varit försedd med tak, skärmar och någon form av genomskinlig plast fäst med trallskruv. Inte vid något tillfälle sedan konstruktionen uppfördes har den fungerat som pergola, dvs. som stöd för växtlighet. Konstruktionen är uppförd i direkt anslutning till tomtgräns till hennes fastighet. Byggnationen innehåller även en redskapsbod vars höjd överstiger 1,8 meter i direkt anslutning till tomtgränsen.

Det plank som länsstyrelsen överlämnat till samhällsbyggnadsnämnden att handlägga är okänt för henne.

Till stöd för sin talan har Y.L. lämnat in flera bilagor, bl.a. fotografier och utlåtande från Byggplan 2000 AB gällande besiktning av tillbyggnad på Storskiftesvägen 134.

K.A. och **K.A.** har i yttrande till mark- och miljödomstolen anfört bl.a. följande. De har inte monterat någon permanent markis

på konstruktionen. De har satt fast en markis med rep som bara är att knyta upp. De brukar montera ned markisen under vintern.

DOMSKÄL

Prövningsramen

Det aktuella ärendet har hos nämnden gällt bl.a. ett skärmtak bestående av träram med plastduk. Länsstyrelsen har anfört att Y.L. yrkat att åtgärder ska vidtas mot ett plank som samhällsbyggnadsnämnden, enligt länsstyrelsen, inte har prövat i sitt beslut. Länsstyrelsen har funnit att frågan ska överlämnas till nämnden för den handläggning frågan kan föranleda.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att varken Y.L. eller nämnden har överklagat länsstyrelsens beslut att överlämna frågan om ett plank till nämnden. Domstolen ställer sig, liksom Y.L., frågande till vilket plank som avses i länsstyrelsens beslut. Domstolen kan inom ramen för detta mål endast pröva om nämnden har haft fog för beslutet att lämna Y.L.s anmälan avseende regelkonstruktion med skärmtak och verktygsbod utan åtgärd.

Prövning i sak

Enligt uppgifterna i nämndens beslut är det förvaringsutrymme som benämns redskapsbod ca 0,40 x 1,20 m. Y.L. har till domstolen uppgett att höjden överstiger 1,8 m. Någon annan uppgift om redskapsbodens höjd återfinns inte i handlingarna i målet. Såväl nämnden som länsstyrelsen har bedömt att redskapsboden inte utgör en byggnad eftersom det inte går att uppehålla sig i den och att den därmed inte är bygglovspliktig. Mark- och miljödomstolen delar denna bedömning. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Härefter har mark- och miljödomstolen att pröva om regelkonstruktionen med ett icke-permanent skärmtak ska anses bygglovspliktig eller inte. Med tillbyggnad avses en ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym, se 1 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Mark- och miljööverdomstolen har den 8 februari 2021, mål nr P 3358-20, bedömt om en fast stålkonstruktion med ett

eldrivet utdragbart tak i markisväv var att anse som en bygglovspliktig tillbyggnad eller inte. Stålkonstruktionen bestod i det målet av tre från byggnaden utskjutande parallella balkar fästa på en tvärgående balk som vilade på tre stolpar. Konstruktionen saknade väggar. Mark- och miljööverdomstolen fann att utredningen inte gav stöd för att markisduken skulle vara utfälld i en sådan utsträckning att den borde betraktas som ett tak. Vidare ansågs inte stålkonstruktionen i sig ge ett visuellt intryck av att vara en tillbyggnad och den innebar inte heller någon ökning av byggnadens volym. Mark- och miljööverdomstolen ansåg därmed att markiskonstruktionen inte utgjorde någon bygglovspliktig tillbyggnad.

I nu aktuellt mål är det fråga om en regelkonstruktion med åtta parallella träbalkar fästa på en tvärgående balk som vilar på tre stolpar. Istället för en manuell eller eldriven markis rullas en plastduk ut över konstruktionen och fästs med rep. Enligt fastighetsägarna brukar duken monteras ned under vintern. Med hänsyn till att duken kommer att sitta på plats under relativt långa perioder anser mark- och miljödomstolen att den bör betraktas som ett tak. Konstruktionen får enligt domstolens mening anses öka byggnadens volym på så sätt att den utgör en tillbyggnad som kräver bygglov. Målet ska därför återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning ifråga om skärmtaket med underliggande konstruktion.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (MMD-02)

Överklagande senast den 15 april 2021.

Anna Hagstad

I domstolens avgörande har deltagit tf. rådmannen Anna Hagstad och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Karlsson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.